

The illustration depicts a dark, rainy night scene. In the center, a large, blue, bat-like creature with wings and horns stands on a stone pedestal, with water dripping from its mouth. To its right, a young girl with long dark hair and a blue dress stands looking up at the creature. The background shows a dark building with a clock tower and a full moon. The scene is framed by dark, gnarled tree branches. The overall color palette is dominated by dark blues, greys, and a bright greenish-yellow light from the moon and rain.

Sborník
městských
SF povídek
sestavil
Vlado Ríša

ZPĚV KOVOVÝCH VĚTRÝB

ZPĚV KOVOVÝCH
VĚTRÝB

XB-1

2014

Editor © 2014 Vlado Ríša
Antologie © Konektor XB-1 2014
Obálka © Petr Kopl 2014

ISBN 978-80-905300-1-0

Lucie Lukačovičová

Zpěv kovových velryb

*What will we do with a drunken whaler
What will we do with a drunken whaler
Early in the morning?
Feed him to the hungry rats for dinner
Feed him to the hungry rats for dinner
Early in the morning!*

– *Dishonored*

Štíhlé ruce mu shrnuly z ramen těžký kožený kabát. Ze záhybů a z širokých manžet opadávala jinovatka a zachycené střípky ledu. Lara nechala kabát spadnout na zem, muži k nohám, a zvolna pokračovala s veškerým jeho dalším oblečením.

Prítiskla se mu na hrud', jako by se ho snažila zahřát vlastním prochladlým hubeným tělem. Objal ji a stáhl pod sebe na lůžko vystlané kůžemi a kožešinami. Lampa na velrybí olej nevydávala téměř žádné světlo, knot stažený, jak jen to bylo možné. Venku panovala tma a mrazivá vichřice se opírala do zabedněných oken, jako ostatně po většinu roku v Hvalurströndu.

„Musíš být k smrti unavený,“ zašeptala Lara svému muži do ucha.

Andrés jenom něco nesrozumitelného zamumlal a opřel si tvář o její rameno. Světlovláska se opatrně natáhla a na stolku nahmátla otlučenou plechovku s mastí ze sádla a z těch pár bylin, které se daly sehnat, vysmekla se zpod Andrésova téměř bezvládného těla, klekla si na okraji postele a začala mastí jemně natírat manželova ramena, paže a široká záda.

Po dvanácti hodinách v továrně byl Andrés rád, že došel domů. Chtěl se Lary zeptat, jak se měla, jestli malá Svana nezlobila, a jestli už se do města vrátili lovci kožešin. Ale věty se mu v mysli rozpadaly dřív, než je dokázal pořádně zformulovat. A tak jen zavřel oči, vdechoval slabou vůni masti a vnímal doteky drobných dlaní svojí ženy.

Když si Lara byla jistá, že muž spí, slezla z lůžka na studenou podlahu, posbírala šatstvo, otrépalala z něj zbytky námrazy a rozvěsila ho, aby uschlo a bylo ráno vůbec k nošení.

Nahlédla ještě do vedlejší místnosti, malé, stísněné, ale podstatně teplejší než kuchyně, jež byla zároveň také jídelnou, ložnicí a obývacím pokojem. V pokojíku spala Svana, spokojeně schoulená, jak to jen děti dovedou.

Lara se napila trochy vody, aby zahнала pocit hladu, zhasla lampu a vklouzla pod kožešiny ke svému muži, jehož oikožka příjemně hrála.

*

Ráno v Hvalurströndu bylo dvojčetem noci, stejně studené a temné. Většinu města budily údery masivních věžních hodin. Vzduchem svištěly sněhové vločky a drobné úlomky ledu nesené ostrým, mrazivým vichrem od moře.

Andrés, na hlavě těžkou kožešinovou kapuci a na očích oprýskané ochranné brýle, rázoval opět do továrny. Dnes už ho čekala jen krátká směna a byl za to vděčný. Nikdo z velrybářů nesměl pracovat bez odpočinku, bylo zakázáno brát si několiknásobné dlouhé směny těsně za sebou. Někteří muži na toto opatření žehrali, ale nebylo to nic platné. Andrés Hvalursson slyšel o lidech, kteří se za dob starého Grímnioho, předchozího majitele velrybářské továrny, udřeli k smrti.

Malá Svana, zachumlaná v kabátku a s většinou obličej pečlivě zahalenou, se křečovitě držela otce za ruku a snažila se držet krok. Tmu na hlavních, hlídaných ulicích zaháněly lampy na velrybí olej, jejichž ničení a krádež oleje se trestaly mimořádně krutě. Přesto se čas od času našel ubožák, který se o něco takového pokusil.

Holčička se tmy nebála, narodila se ve městě, jež bylo do temnoty pohrouženo celé dlouhé měsíce. Ale když procházeli na dohled od zálivu, chytila se otce i druhou rukou. Z hrozivě studeného moře čněl k nebi opuštěný, zvolna se rozpadající vrak, kdysi mohutná krásná loď. Byla tu, co kdo pamatoval. Jmenovala se stejně jako město. Hvalurströnd, neboli Pobřeží velryb.

Pokaždé, když Svana šla kolem, měla pocit, že slyší zvláštní vysoké tóny, kvílení ve větru. Matka jí říkala, že má příliš bujnou fantazii, že příliš často poslouchá vyprávění starých velrybářů. Ale vždycky souhlasila s tím, že je to smrtelně nebezpečné místo. Všichni ve městě věděli, že na vraku straší. Byl pro obyvatele zdrojem jakéhosi tušeného, nepojmenovaného zla. Ani místní spodina, ještě ubožejší než chudí velrybáři, by se nedala pohnout žádnými penězi k tomu, aby se nechala najmout na rozebrání lodi. Několik zoufalých bláznů se tam zkušelo vypravit v naději, že z ledu a kovu vydobudou zbytky dávného neznámého nákladu, snad nějaký poklad, který změní jejich osud. Nikdo se odtamtud nevrátil.

Když otec s dcerou vešli do vstupní haly továrny, konečně si sundali šály a kapuce, aby si vůbec mohli povídat.

„Musím už jít pracovat. Nezlob tetu Dagrún,“ napomenul Andrés dívku a zvedl ji na recepční pult, za níž seděla stará, ale upravená dáma.

Holčička seskočila na druhé straně na zem, otřepala ze sebe sníh a přijala od Dagrún hrnek s laciným odvarem, jemuž se tu říkalo čaj. Nápoj byl sice neslazený, ale zato horký.

„Jsme vážně rádi, že ji vždycky pohlídáte,“ povzdechl si Andrés. Vrásčitá recepční ho zapsala do knihy mezi další příchozí a usmála se:

„Však vy dva s Larou mi taky podstrčíte nějaké přílepení, jak to jen jde. Nestarej se, Andrési, a hybaj na šichtu. Mám tady ještě nějaké papírování.“

Velrybář přikývl a odspěchal.

Svana Andrésdóttir se usadila na nízkou stoličku a čekala, až jí stará žena bude moci věnovat pozornost.

Když se v hale ozvaly cizí kroky, holčička se ještě víc skrčila pod recepčním pultem, ačkoli by ji nebylo vidět, ani kdyby seděla zpříma.

„Dobrý den, Dagrún.“ Uhlazený mužský hlas, který se v ničem nepodobal hrubému chraplavému vyjadřování, typickému pro většinu velrybářů. „Jsou všichni na směně? Všechno v pořádku?“

„Ano, pane továrníku,“ odvětila stará vrátná.

„Výborně. Potřebuji, abyste vzala knihy nahoru do účtárny kvůli výplatám, už máme zase skoro konec měsíce,“ usmál se muž.

„Hned to udělám,“ kývla stařena a vstala.

Svana ani nedutala. Věděla, že její přítomnost ve vrátnici není výslovně v rozporu s předpisy, ale nebylo právě žádoucí, aby si jí kdokoli všiml. Obzvlášť ne sám pan Grímnisson, majitel továrny. Holčička ho už několikrát měla možnost zahlédnout, štíhlého, ryšavého, se sivými pronikavými očima. Teď, když slyšela jen jeho hlas, bylo to pro ni jako slyšet slovo Boží z hořícího keře. Ačkoli zněl vlídně, bylo to vlastně děsivé.

Věděla, že jen na jeho vůli záleží, kdo bude mít práci a kdo ne. Kdo bude mít co jíst a kdo ne. *Jenom díky němu máme ve městě špitál, kde jsem se narodila, a kde jednou rovnali tatínkovi zlomenou ruku!* Vnímala ty skutečnosti s hlubokou vážností. Kdyby se jí někdo zeptal, jak podle ní vypadá Bůh, řekla by, že určitě jako pan továrník Grímnisson.

Teprve když kroky pana Grímnissona a paní Dagrún odezněly, Svana se odvážila pohnout.

Velká hala najednou působila cize a strašidelně. Děvčátko tiše čekalo, bez jakéhokoli pojmu o čase. Přejíždělo dlaní po rozpraskaném opěradle dřevěné židle, v níž stará vrátná sedávala. Dřevo bylo zdobené vyřezávaným symbolem šípu protínajícího vlny. Dagrún vyprávěla, že tomu šípu se říkávalo harpuna, ale Svana netušila, co to znamená. *Harpuna*. To slovo znělo zvláště, a tak si ho zapamatovala.

Náhle ticho prořal skřípavý hlas ze zašlých reproduktorů:

„Hlášení pro zaměstnance provozu jedna, hlášení pro zaměstnance provozu jedna. Všichni zaměstnanci z provozu jedna se bez prodlení přesunou do prostor provozu dvě. Opakuji, všichni zaměstnanci z provozu jedna se bez prodlení přesunou do prostor provozu dvě.“

Holčička sebou nejdřív trhla, ale pak si uvědomila, o čem chrastivý hlas mluví. *Provoz jedna. Tam pracuje tatínek! Mohla bych ho aspoň na chvíli vidět!* Svaně se najednou začalo stýskat tak, až jí vyhrkly slzy. Bez dalšího váhání se rozběhla přes halu. *Z provozu jedna vede chodba. Tatínek tamtudy určitě půjde. Jen na něj zamávám! Tak, aby mě nikdo jiný neviděl!*

Do samotných prostor továrny měly děti vstup přísně zakázaný – z důvodu bezpečnosti. Pan Grímniisson nechtěl ani slyšet o dětské práci, natož aby se děti po velrybářských halách jen tak potulovaly. Nedbalým rodičům tak hrozil trest nejvyšší: ztráta zaměstnání. Z toho všeho Svana chápala především jediné – nikdo ji nesmí chytit. A s dětskou sebedůvěrou byla přesvědčena, že se jí to nemůže nepodařit.

Chvíli bloumala mezi kovovými dveřmi. V nitru továrny byla předtím jen dvakrát, při výjimečných příležitostech. Skoro se tam nevyznala. Ale možnost alespoň na okamžik vidět otce jí bránila se jednou pojatého úmyslu vzdát.

Možná mě na chvíli vezme do náruče, představovala si nadšeně. Na malou chvilku, než zase půjde pracovat!

Nakonec jedny pootevřené dveře zvolila a protáhla se jimi. Proběhla krátkou chodbou, která jí byla povědomá. A která ústila do rozlehlé haly provozu jedna.

Až ke vzdálené protější stěně se táhly tmavé kovové válce, lesklé nehybné velryby. Nádrže, v nichž se pomocí živného roztoku uměle pěstoval tuk. Zdroj potravy pro lidi i stroje. Podle nich se dělníkům říkalo velrybáři. Svana byla nezřízeně pyšná na to, že se brzy naučila vyslovovat „r“, aby mohla správně říct, jakou má tatínek práci. Nicméně ne-

chápala tvrzení staré Dagrún, že by to slovo mělo mít cosi společného s rybami.

Světlo olejových lamp se odráželo od složitého potrubí, mříží, plošin a zábradlí. Nikde nikdo.

Aha. Svana zaplavilo zklamání. Takže všichni už odešli. A já jsem se tolik těšila! Měla co dělat, aby se nerozplakala. Připadala si nekonečně malá a ztracená mezi řadami velryb.

Najednou zahlédla mezi nádržemi pohyb. Zaslechla kroky. Kradmé, opatrné. Víc lidí. Pamětliva toho, že ji nesmí nikdo vidět, okamžitě vlezla pod nejbližší kovový tank a skrčila se v prostoru, kam by se dospělý člověk nevešel.

„Pusto prázdno, vzduch je čistej,“ pronesl kdosi tlumeně. Kroky se přiblížily. Svana spatřila pětici mužů v černém, v pevných botách a dobrých kabátech. Všichni měli zakrytou tvář černou maskou, jejíž součástí byly ochranné brýle. Svana málem zakňourala strachem. *Strašidla!*

Šestý příchozí shodil šálu a kapuci. Byl odraný a v obličejí zarostlý a vyhublý. Oči mu blyskaly jako oči potkana. Když se krivě usmál, holčička postřehla, že mu chybí v horní řadě vlevo dva zuby.

„Pohněte,“ vyzval černé siluety, jež ho provázely. „Hlavní rozvod živin je támhle. Pro druhou řadu tamhle vlevo. Dělejte, ať je tu všechno do půlnoci mrtvý! Tuhlety poslední velryby nechte bejt, tam nic není, ty se teďka budou čistit. Zejtra bude mít Grímnisson šeredný ráno!“

Když ji nezvaní návštěvníci minuli, Svana se vysoukala zpod nádrže. *Strašidla tady nemají být! Nesmějí tady být! Strašidla chtějí ublížit velrybám!* Zoufale se rozhlédla. Pohled jí padl na červené tlačítko, které jí jednou ukazoval otec. Tovární poplach.

Přešla ke zdi a natáhla se. A zjistila, že nedosáhne. Jednou dvakrát se pokusila vyskočit, ale byla příliš malá. Kolem neviděla nic, co by si mohla přitáhnout, na co by mohla vylézt. Chtělo se jí vyběhnout a křičet: *Ne, ne, ne, to nesmíte! Nesmíte zabíjet velryby!* Ale zároveň byla odhodlaná se tu za žádnou cenu nenechat vidět. Nikým.

Bezmocně zalezla zpátky pod nádrž. Slyšela kovové rachocení jakéhosi náradí, tu a tam zasyčení páry, vrzání závitů a kroky.

„Dobrý! Vypadnem,“ zavelel muž s potkaníma očima svým mlčenlivým přízrakům. „Ať si tu řádně užijou mejdan s mršinama.“

Jakmile se vytratili postranními dveřmi, jimiž přišli, Svana se doběhla zpátky do vstupní haly. Za recepční pult se dostala skokem, jako

by ji samotné dlaždice mohly kousnout. Schoulila se na svou nízkou židličku.

Když zaslechla, jak se vrací stará Dagrún, málem jí vyběhla naproti.

„Už jsem zpátky, Svano. Copak je, zlatíčko? Vypadáš nějaká vystrašená. Stalo se něco?“ Vrátná ji lehce pohladila po vlasech.

Svana se nadechla. *V továrně byla strašidla!* chtělo se jí vyhrknout. *Jenže... maminka říkala, že nesmím chodit do továrny.* Provinile nakrčila nos a zrudla jí ouška.

„Jsi celá uhnaná,“ přivřela stařena oči. „Že tys už zase lítala po vstupní hale! Víš, že to máš zakázané!“

„Ale... já...“

„Nebyla jsi čirou náhodou v továrně, že ne? Chceš snad, aby byl tvůj tatínek bez práce? To bys chtěla?“

„Nechtěla,“ špitlo děvčátko.

„No proto. Copak je to s tebou? Co se děje?“

Vyplísněná Svana sklopila pohled:

„Nic se neděje, teto Dagrún. Nic se neděje.“

*

„Tati...“ Svana zvedla hlavu od večere, již představovala placka s velrybím tukem.

„Copak?“ Andrés si vyspravoval rozpadající se košili a upíjel čaj s rumem, který měl se skutečným indickým čajem společný jen název a horkou vodu. Lara byla zatím na vnitřním dvorku pokládat jed na všudypřítomné potkany.

„Tati, v továrně byla strašidla!“ vyhrkla holčička.

„Strašidla z lodi v zálivu?“

„Ne! Černá strašidla s maskami a ten člověk, co se díval tak zle a chyběly mu zuby! Oni něco provedli velrybám!“ Svana náhle zároveň skoro křičela a skoro plakala. Už to prostě nemohla snést.

„Velrybám? Tys byla v továrně?“ Andrés strnul.

„Já nechtěla!“

Chtěla jsem tě jenom na chvíli vidět! Ale přišla tam strašidla, tak jsem se schovala! Nedosáhla jsem na tovární poplach! Tati! Tati! Pro-miň!“

Andrés se nejdřív chtěl hrozně rozzuřit. Ale jeho hněv zchladila ledová ruka strachu. *Tohle si Svana nevymýšlí! Nepřiznávala by se jen tak. Ví, že bych se zlobil, i když možná neví jak moc!*

Odložil košili a přitáhl si dceru na klín.

„Koho jsi to viděla? Honem, Svano, povídej! Co tam chtěli?“

„Přišli zabít velryby!“

*

Do noci se rozlehlo kvílení sirén. Všichni, kdo byli na směně, strnuli. Něco se děje s velrybami! Vzápětí poplašný signál vystřídal chraptivý hlas z reproduktorů, který povolával velrybáře k nádržím a kontrolním přístrojům.

Andrés Hvalursson, bledý jako smrt, přiběhl doprostřed horečné činnosti.

„Co tu děláš?“ křikl na něj šéf směny.

„Co se stalo?“ odpověděl otázkou. „Můžu pomoci?“

„Padej k podchlazovacímu kohoutu!“

Příchozí se dál neptal.

Když doběhl na místo, spatřil hubeného mladíčka, jak visí veškerou vahou na masivním kohoutu, který se odmítá hnout.

„Zaseklo se to!“ vykřikl mladý velrybář zoufale.

„Pusť to a počkej!“ Andrés vytáhl nůž a nasadil tupou stranu čepele do drážky jednoho ze šroubů, které držely pohromadě hlavici kohoutu. Trochu šroub uvolnil, pak další dva. Teprve potom zabral.

„Co se ksakru děje?!“ obrátil se na mladíka.

„Někdo nejspíš pořádně nevypláchl tanky! Najednou začal ve všech nádržích klesat tlak a začaly se zahřívát!“ zněla rozřesená odpověď. „Velryby dostaly sněť!“

„Do hajzlu!“ Andrés sotva odolal touze uhodit do kohoutu pěstí.

„Třeba se nám povede něco zachránit prudkým zmrazením,“ ujišťoval se mladíček.

„To dost doufám,“ zamumlal Andrés.

Když na něm utkvěl tázavý vyděšený pohled druhého velrybáře, ztěžka si povzddechl:

„Protože jestli jsou postižené všechny támhle ty nádrže, tak žádné další nemáme. Ostatní byly odstavené kvůli čištění.“

„Panebože.“ Mladík vytréštil oči. „Přijdeme o velryby! Jestli přijdeme o velryby, co s námi bude?“

*

„Pokud na svém podezření trváte, musíme přinejmenším tuhle halu po dobu vyšetřování uzavřít.“ Vrchní policejní komisař Arisson byl

bezpochyby jeden z nejlivnějších mužů ve městě. Bylo mu zhruba padesát, byl vysoký, navzdory zcela šedivým vlasům se držel zpříma. Měl široká ramena a úzký pas, ušlechtilou, ostře řezanou tvář a vojenskou minulost. V mnoha směrech byl vtělený zákon – přísný, obávaný, chladnokrevný, ale pečlivý a nestranný. Dlouhý indigově modrý kabát, náležející k jeho hodnosti, znepokojivě vynikal v přísvisu lamp. „A nikdo neopustí továrnu, dokud...“

„Nejenom, že nikdo neopustí továrnu! Nikdo neopustí město!“ syčel Grímnisson. Byl bledý, v očích mu tančil horečnatý výraz. Arisson byl o generaci starší, vrstevník zesnulého starého Grímnioho. Štíhlý mladý továrník, jemuž nebylo ani třicet, možná právě proto vypadal jako štěkající sivooká liška, která se pokouší zaútočit na arktického orla.

„Což chcete zařídit jak přesně, pane Grímnissone?“ povytáhl vrchní komisař šedivé obočí.

„Když já řeknu, že odtud neodjede žádný vlak,“ ujistil ho továrník, „tak neodjede!“

„K čemuž by přece jen měl přináležet policejní příkaz, nemyslíte?“

„Máte nějaký důvod ho nevydat?“

„Domnívám se, že to postupně vzbudí značnou nelibost veřejnosti, nicméně krátkodobě vám jsem ochoten vyhovět. Máte v úmyslu uzavřít i přístav?“

„Všechny lodě, které tu jsou, stejně čekají na tuk nebo olej!“

Arisson neodpověděl, jen se zcela kamenným výrazem sledoval mladšího muže.

„Lovci kožešin ještě nejsou zpátky,“ navázal továrník. „Takže není k dispozici ani psí spřežení. A až bude, tak vaši muži zajistí, že stejně nikdo nikam nepojede! Pokud se někdo pokusí přejít v tuhle roční dobu pustinu po svých, pak mu přeju hodně štěstí!“

„Možná tohle všechno ani nebude potřeba. Ještě dnes v noci se nejspíš ukáže, že někdo z vašich lidí nebyl důsledný při práci,“ upozornil Arisson.

„Toho jsem si vědom,“ odsekl Grímnisson. Ale z jeho tónu bylo patrné, že ve vinu svých zaměstnanců není připraven uvěřit nijak snadno.

„Chápu, že vám hrozí ztráta,“ podotkl vrchní komisař, „ale proč to drama? Předpokládám, že máte nějaké zásoby tukových buněk ve sklepeních v kontejnerech.“

Grímnisson stiskl rty. Pak víc zavrčel, než že by odpověděl:

„Minulý týden prosáklo zdí sklepa nějaké chemické svinstvo. Rozleptalo kontejnery a všechny vzorky znehodnotilo. Nestačili jsme uložit jiné, dostatečně kvalitní.“

Arisson se lehce zamračil, ale jinak nedal najevo žádnou emoci:

„Jak dlouho se případně hodláte snažit udržet město uzavřené?“

„Dokud nezjistím, co se tu stalo. A kdo za to může!“

Andrés Hvalursson, na rozdíl od většiny ostatních dělníků, se snažil zachytit z probíhající výměny názorů každé slovo. Velrybáři stáli všichni v koutě, připomínali vyděšené stádo sehnané dohromady a přichystané k porážce. Kolem nich několik policistů, kteří přijeli s Arissonem, další se pohybovali po hale provozu jedna.

Pokračování rozhovoru už Andrés sledovat nemohl. Musel věnovat pozornost muži, který se představil jako policejní inspektor Dagfinns a měl pár nezbytných otázek. Dagfinns byl o něco vyšší než Andrés, ne tak pevně stavěný, ne tak široký v ramenou. Měl pronikavé tmavé oči, krátkou černou bradku a holou hlavu. Takový účes nebyl právě obvyklý, rozhodně ne v Hvalurströndu, kde i muži často nosili dlouhé vlasy, nezdídky spletené v copu.

„Paní Dagrún vypověděla, že jste přišel uprostřed noci, ačkoli jste měl za sebou ranní směnu,“ zahájil holohlavý policista suše.

„To je pravda. Chtěl jsem zkusit, jestli by se nenašel někdo, kdo by si se mnou zbytek noční vyměnil. Potřebujeme peníze,“ pokrčil rameny velrybář.

„Všiml jste si něčeho neobvyklého?“

„Během ranní směny jsme odtud byli všichni v jednu chvíli odvoláni do provozu dvě, kde se rafinuje olej. Přinejmenším patnáct minut tady nikdo ze zaměstnanců nebyl.“

„Ano, jenže jsem se dozvěděl, že takový je standardní postup. Kvůli nějakému porouchanému měřáku se zdálo, že bude potřeba vyhlásit pohotovost, ale chybu se povedlo odhalit.“ Dagfinns měl dnes za sebou už pěknou řádku výslechů velrybářů.

„To je možné,“ kývl Andrés. „Byla by to zajímavá náhoda.“

„Naznačujete tím něco?“

„Ne, jen jste se ptal, zda si vybavím něco neobvyklého.“

„Myslel jsem teď v noci.“

„Byl tu zmatek. Nevíme dosud, kolik se toho povedlo zachránit pod-

chlazením, ale když jsem dorazil, všechny velryby už projevovaly příznaky... nekrózy.“

Dagfinns věděl, že se mu něco nezdá, jen nedokázal přesně říct co. *Proč sem sakra chodil? Dagrún říkala, že včera dělal dvanáctku, musel mít dost. Stalo se tohle všechno kvůli jeho pochybení a teď ho trápí svědomí?* Inspektor se díval velrybáři do očí a Andrés neuhnul pohledem. *Ne, takhle špatné svědomí nevypadá.*

Dagfinns měl dojem, že tenhle druh naléhavého pohledu už kdysi viděl. V očích němého negramotného kluka, který byl jediným svědkem vraždy. Némého kluka, který chtěl vypovídat, ale nemohl. *Ví Andrés něco a někdo mu vyhrožoval? Taky ne. Na to je v něm příliš málo strachu.*

„Ještě něco budete chtít vědět?“ zeptal se velrybář napjatě.

„Ne, myslím, že momentálně ne. Kdybyste si na cokoli vzpomněl, přijďte za mnou.“ *Jako kdyby čekal, až položím správnou otázku, na kterou by mohl odpovědět. Jenže teď ještě vědět jakou.* „Spěcháte snad někam?“

„Jen bych rád vyrazil napít se něčeho ostřejšího,“ odušil Andrés. Mínil si dát jednu skleničku, nechtěl se opít do němoty, na rozdíl od většiny svých kolegů. Zato přesně věděl, do kterého podniku půjde.

„Jděte,“ zavrčel Dagfinns a mávl rukou. Sám se nadmíru těšil, až bude mít možnost Andrése napodobit. *Jenže než dokončíme výslechy, bude to trvat. Musím pak ještě všechny záznamy i vlastní postřehy předat vrchnímu komisaři, pomyslel si kysele. Třeba ho napadne, jak z Andrése Hvalurssona vylámat víc informací.* Měl nepříjemný pocit, že získané výpovědi ho ke kýženému řešení nijak zvlášť neposouvají. *Co s tím nadělá.*

*

Policejní inspektor Dagfinns se konečně usadil na baru a hypnotizoval svou sklenici rumu. Dobrého rumu, žádné velrybářské břechky, což o to. Náladu mu to zlepšovalo pramálo. Pomalu dokouřil cigaretu a zvažoval, zda si zapálit další. Noční klub „Modrý plamen“ byl plný.

Dagfinns si promnul pečlivě zastříženou bradku a snažil se soustředit myšlenky. *Ksakru. To, co se stalo, nebyla nehoda. Prostě ne. Ale kdo si toho je vědom? Kdo je o tom přesvědčený? Nejspíš jen pan továrník a já. A Andrés Hvalursson. Proč? Co k čertu ten chlap ví? Nebo je prostě jenom tak podezřívavý od přírody?*

Rval by si vlasy, kdyby neměl úplně oholenou hlavu. *Jestli se nepovede získat odjinud nějaké zamražené vzorky tuku a nahodit alespoň jednu nádrž... Grímnisson zkrachuje a to bude konec pro nás všechny. Zůstane tady jen město duchů.* Inspektor tiše zaskřípal zuby. *Tohle není nehoda. Je to... vražda. Někdo zabil továrnu!*

Hudebníci v rohu změnili melodii a hosté se začali otáčet k pódiu určenému pro tanečnice u tyče. Nadešla obvyklá hodina pro zábavný program.

Dívka, celá v černém, která tentokrát vystoupala po několika schůdkách k tyči, měla výrazné tmavé oči a kaskádu ebenových vlasů vlnících se v prstýncích.

Dagfinns na chvíli zapomněl na svůj případ. Musel si důkladně přihnout ze skleničky. A pak ještě jednou, když se černovláska vyšvihla na tyč.

Tahle nepatří k běžným děvčatům pracujícím pro „Modrý plamen“.
Tahle totiž vůbec není kurtizána – je akrobatka.

Tanečnice se kolem tyče ovíjela jako had, vířila a kroužila, držíc se jen jednou rukou, jako kdyby uměla létat.

Snadno se zavěsila hlavou dolů a podívala se přímo na inspektora. Navzdory zářivému, zdánlivě bezduchému úsměvu to byl pronikavý, zkoumavý pohled. Soustředěný a hodnotící způsobem, který mu mnohem víc připomínal jeho vlastní lidi při práci než pouhou tanečnici z nočního klubu.

Uvědomil si, že její jméno vídal na plakátech před podnikem, jeden takový poutač visel venku právě dnes. Jen inspektorovi nikdy dřív nepřálo štěstí, aby ji viděl tančit. Ostatně zas tak dlouho v Hvalurströndu nepracoval.

Pállsi, rozpomněl se. Ta dívka se jmenuje Pállsi.

*

Andrés Hvalursson bloudil městem. Chtělo se mu řvát a mlátit pěstí do zdi. *Přišel jsem pozdě! Někdo zavraždil velryby!*

Chtěl jít domů a plakat zoufalstvím Laře na hrudi. Právě proto místo domů šel do „Modrého plamene“, aby se vydýchal, napil a mluvil nejdřív s Pállsi. Věřil, že Pállsi tu zprávu unese bez mrknutí oka, a ona ho nezklamala. Řekl jí jen o pohromě v továrně, nic víc. A Svaně ještě před odchodem z domu důrazně zakázal o „strašidlech“ před kýmkoli mluvit.

Nemůžu nikomu říct, co Svana viděla, táhlo mu hlavou. Já neměl možnost, jak to zjistit, tou dobou jsem byl prokazatelně v provozu dvě. Když příznám, že se moje dcera volně potulovala po továrně, pochybuji, že přínosná informace zabrání Grímnissonovi v tom, aby mě vyhodil! Protože je tady pořád jistá naděje, že nějaký tuk přece jen přežil. Nebo že továrna získá včas vzorky odjinud.

Bezmocně zaskřípal zuby. Takhle situace uváděla jeho rodinu do smrtelného nebezpečí. *Nemáme prostředky na to, abychom opustili Hvalurströnd!*

Stejně jako spousta dalších velrybářských rodin. Dokázal si představit hrůzu a chaos ve městě, které umírá hladem a zimou.

Náhle Andrés bleskově tasil nůž a švihl rukou.

Potkan, který právě probíhal pod světlem lampy, sebou škulb a zůstal ležet. Andrés byl odjakživa velmi dobrý v zacházení s nožem.

Kdo tohle udělal? Kdo to mohl udělat? Kdo z toho mohl něco získat? zuřil v duchu velrybář. A pak si uvědomil, že to prostě musí zjistit. Na vlastní pěst, protože mu nic jiného nezbyvá.

Vyprostil čepel z mrtvého hlodavce a zvolna zamířil zpátky k továrně.

Věděl, že hala je uzavřená policií. Že pokud ho tam někdo chytí, tak z potíží nevyjde. Že je na tom tak trochu jako malá Svana. Věděl, ale nedbal.

*

Rozruch u dveří podniku přiměl Dagfinnse odtrhnout pohled od černo vlasé tanečnice. Policista měl léty vypěstovaný čich na nepříjemnosti.

„Prachy mám, tak co byste mě vyhazovali!“ dolehl přes hudbu nakřáple znějící opilecký hlas.

To je Geirröd Jötunnsson. Hráč, ožrala a výtržník. Ten chlápek nám co chvíli nocuje v cele – občas taky proto, že nemám to srdce nechat ho venku umrznout. Co tady ksakru dělá?

Geirröd se vhrnul do místnosti, v ruce svazek bankovek, jímž důrazně mával jako vstupenkou. Dagfinns rázem pochopil, proč s ním vyhazovač nevyrazil dveře. *Tolik peněz jsem snad v životě neviděl pohromadě. Tedy pokud to nejsou drobné s velkou bankovkou navrchu. Jak se k nim dostal?*

„Koukám, žes přišel ke jmění!“ křikl na Geirröda kdosi a Dagfinns

byl rád, že tu otázku nemusí pokládat sám, protože na sebe zrovna nechtěl upozorňovat.

„Konečně mi přála moje šťastná hvězda!“ chechtal se opilec.

Inspektor pomalu upil ze své sklenice. Nevěřil notorickému hráči ani slovo. *Koho jsi kde okradl, ty sbírko lidský bídy a nízkosti?* pomyslel si.

Už Geirrödův otec byl vysoký a mohutný muž, zdatně pil za tři, ale taky za tři pracoval. Syn po něm zdědil býčí konstituci a zálibu v kořalce. Ale dřičskou povahu už ne. A chodit na směny do továrny opilý nebyl způsob, jak si v Hvalurströndu udržet práci.

Geirröd se usadil hned u tyče, očima se vpíjel do štíhlé tanečnice. Sklenici, kterou mu přinesli, vypil a rozbil o zem a dožadoval se celé lahve. Když pár bankovek změnilo majitele, obsluha bez mrknutí oka vyhověla. *Chtějí ho oškubat co nejrychleji, aby se ho mohli zbavit,* usoudil Dagfinns. *Ne, že bych se divil.*

Geirröd zastrčil černovlásce do výstřihu nemalou sumu peněz – a vzápětí chytil akrobatku za paži a stáhl ji k sobě. Hudba hrála dál. Inspektorovi neušlo, že dívka se nesnažila vytrhnout, to by nemělo smysl. Ale sklouzla z pódia a obratně se svezla na nejbližší židli, místo aby skončila opilci na klíně. Rozverně s ním začala konverzovat a přistrčila mu další lahev.

Když se akrobatka zvedla k odchodu, Geirröd, potácející se jako opilý medvěd, vyrazil za ní. Zmizela za závěsem směrem do zákulisí podniku, hromotluk se zčásti zamotal do látky.

„Hej, pojd' sem, čičo!“ hulákal.

Čičo? Dagfinns nenápadně přešel ke Geirrödovu stolu a sebral prázdnou lahev. *Flaška nebo rovnou celá židle,* odhadl. *Rána ničím menším ho nezastaví. Pokusu o zatčení by nepochybně poněkud odporoval. A místní vyhazovač nevypadá, že by hodlal zasahovat.* Jako policistovi se mu nechtělo se v „Modrém plameni“ rvát, ale situace se ubírala směrem, který se mu velmi nelíbil.

Vzápětí se ozval výkřik. Geirrödův. Pád těžkého těla na zem a bolestné vytí a nadávky. Tanečnice vyklouzla zpět do baru.

„Pojďte ho někdo vynést ven,“ obrátila se na barmana a vyhazovače. „Upadl a vykloubil si rameno.“

Dagfinns vydechl. Zatímco siláka vlekli ven, akrobatka přistoupila k inspektorovi, lehce a nenuceně.

„Pállsi, tys mu vykloubila rameno,“ konstatoval suše.

„Nešikovně upadl,“ opáčila.

„Co když se ti bude chtít pomstít?“

„Nešikovně upadl,“ usmála se. „Nic jiného mu ani na mysl nepřijde.“

Podezíravě na ni pohlédl.

„Slyšela jsem o nehodě v továrně,“ změnila Pállsi téma.

„Hm,“ Dagfinnsova tvář potemněla jako obloha nad zálivem. „Kterýpak šťastlivec přišel s tou zprávou první?“

„Andrés Hvalursson. Vypadal hodně přešle.“

„Ty ho znáš?“

„Jako každého, kdo sem občas chodí. Udělal snad něco?“

„Ten chlap něco ví, za to dám krk. Ten chlap ví něco nepěkného a nebezpečného,“ zamumlal Dagfinns. Pak jen potřásl svou holou hlavou a obrátil plnou pozornost zpět k dívce. „Dávej si na Jötunnssona pozor,“ doporučil jí.

„Geirröd mi tvrdil,“ pronesla s povytaženým obočím, „že měl štěstí v herně U Lokiho. Nevěřím mu. Měl u sebe tolik peněz, že by musel rozbít bank. Tolik, kolik nikdo nemá po kapsách, kolik běžný člověk nenašetří ani za léta.“ Odmlčela se.

Dagfinns kývl. Odložil nenápadně lahev a podal Pállsi bankovku. Tanečnice koketně vytočila bok a nechala si peníze zastrčit za kratičkou sukni.

Inspektor si přehodil kožešinou kápi a vyšel ven. Měl v úmyslu ověřit si, jestli je hlášené nějaké přepadení nebo vloupání. Případně větší počet přepadení nebo vloupání. A pak se stavit v herně U Lokiho.

Nemohl vidět, s jakým náhlým spěchem odběhla Pállsi do šatny.

*

Zaskřípání dveří. Lara se prudce otočila. Na prahu stál vysoký mohutný muž ve špinavém, vyspravovaném oblečení. Na tváři měl odraňnou ochrannou masku, která zakrývala celý obličej kromě úst a brady.

„Kde je Andrés?“ Hrubý hlas zněl cize.

„Nevím,“ vypravila ze sebe Lara.

Muž popošel blíž, zaslechla cvaknutí vystřelovacího nože.

„Zeptám se ještě jednou a naposled,“ zavrčel příchozí. „Kde je Andrés?“

Couvala ke kuchyňské lince a on postupoval za ní.

„A jestli začneš ječet,“ upozornil ji, „tak tě zabiju.“ Natáhl po ní ruku v silné rukavici. Lara už neměla kam ustoupit.

Třesnutí výstřelu bylo v uzavřeném prostoru ohlušující.

Z úst, nezakrytých maskou, vytryskla sprška krve a skropila Laře obličej. Hromotluk se vzápětí skácel na podlahu. Nevypadal, že by se ještě kdy chtěl zvednout.

Ve dveřích stála štíhlá dívka, na nohou elegantní vysoké boty šněrované ke kolenům, k nim vypasovaný kabát lemovaný kožešinou, střižený tak, aby zdůrazňoval její postavu. Na ramena jí splyvala záplava černých vlasů, které se kroutily v prstýncích.

Nechala klesnout ruku s pistolí a rychle přešla k Laře. Objala ji a Lara se jí napůl zhroutila do náruče.

„Pállsi... Pállsi, co tady děláš? Co se to děje?“ zašeptala Lara vyděšeně.

„Neboj.“ Pállsi jí opatrně setřela z tváře krev. „Nenechám ti ublížit. Od čeho by jinak byly sestry, ne?“

*

Andrés se skrčil za jednou z kovových nádrží. Slyšel, jak se zešeřelou a ztichlou tovární halou někdo kradmo pohybuje. *Někdo, kdo tady nemá co dělat. Vlastně stejně jako já. Jenže tenhle není sám. Dva... spíš tři lidi... Sakra.*

Instinkt mu velel vyrazit k východu. *Jenže tohle taky může být poslední příležitost se sem dostat. A najít to, co potřebuju.*

Opatrně se přesunul k dalšímu masivnímu tanku a proplazil se pod ním. Snažil se nepropustit ani na okamžik ze zřetele, kde se nacházejí cizí vetřelci.

Konečně se dostal k velrybě, kterou hledal. A k vnějšímu filtru na jejím boku. Pomalu uvolnil těsnění a jeden díl vysadil. Rukou v rukavici zajel dovnitř. Vytáhl zbytek tuku, který tam ulpěl.

Když se podíval, i v minimálním osvětlení rozeznal rozpité černé skvrny v tukové tkáni. *Nákaza. Jed. Nebyla to nedbalost. Někdo skutečně otrávil velryby.*

Zabalil tuk do kusu masné kůže a výsledný balíček rychle schoval do vnitřní kapsy kabátu. V příští chvíli si uvědomil, že v hale panuje naprosté, hrozivé ticho.

Okamžitě se protáhl mezi potrubím a prolezl do vedlejší uličky mezi kovovými velrybami. Když se narovnával, zaslechl za sebou téměř nezatelný šelest.

Ohlédl se.

Právě ve chvíli, kdy muž v černém kabátu a s celotvářovou dýchací maskou zvedal pistoli.

Andrés nečekal na ten okamžik, kdy se podívá do hlavně. Jeho nůž prolétl uličkou jako sotva postřehnutelný záblesk. Střelec zachroptěl a zhroutil se s čepelí v krku.

Před dalšími dvěma útočníky velrybář uskočil do jednoho z úzkých průchodů. Vzápětí už se hnal po drnčících kovových schodech na tovární ohoz. *Ksakru! Mám ženu a dítě! Nesmím se tady nechat zabít!*

Mezi nářadím složeným u zábradlí neomylně nahmátl dlouhou železnou tyč.

*

„Zavoláme policii,“ šeptla Lara, pohled upřený na mrtvolu na zemi. „Ne,“ zarazila ji Pállsi, „protože by nás sebrali a nemyslím si, že na stanici bychom byly v bezpečí.“

Spěšně mrtvolu prohledala.

„Nic,“ oznámila suše. „Byl to jen nějaký otrapa z dolního přístavu. Škoda, že se ho na nic nezeptáme, ale moje zbraň není extra přesná a přiznávám, že jsem střílela na jistotu do těla.“

„Chtěl vědět, kde je Andrés.“

„Tvůj muž zřejmě v té zatracené továrně na něco přišel. Na něco mimořádně hnusného a nebezpečného. Policejní inspektor, s nímž jsem mluvila, si všiml, že Andrés něco ví. Snadno si toho mohl všimnout ještě někdo další, kdo by chtěl umlčet svědky. Šla jsem proto hned sem. Musíme zmizet, než nás tu najdou.“

Lara přikývla a přeběhla do vedlejšího pokoje.

„Vstávej.“ Jemně vytáhla svou dcerku z hnízda příkrývek a vypelichaných kožešin, kde dítě doposud tiše leželo, rozespalé, vytržené ze spánku třesknutím výstřelu. „Vstávej a rychle se obleč. Půjdeme do města s tetou Pállsi.“

Pállsi zatím v kuchyni znovu nabila pistoli a vrátila ji do pouzdra u pasu. „Vím, kde se schováme,“ zavolala na sestru. „V Modrém plameni.“

*

Útočník v černém kabátu vyběhl po schodech za prchající obětí.

Přesně ve chvíli, kdy doskočil na vrchní plošinu, dostal důkladnou ránu kovovou tyčí. Andrés měl spoustu času i místa, takže se pořádně rozmáchl.

Proč si nesundali masky? Omezují si tím zorné pole, napadlo velrybáře, když viděl, jak se protivníková hlava ošklivě zvrátila nazad. Odpověď se vlastně zdála jednoduchá. Dokud mají masky, nejsou k poznání. A navíc mohou kdykoli utéct zpátky do toho nečasu, co panuje venku. Jenže nejspíš odtud nepůjdou, dokud mě nedostanou.

Pronásledovatel se zhroutil na schody, velrybář mu ještě pomohl kopnutím. Doufal, že padajícím tělem srazí posledního protivníka. Měl se ale dočkat nepříjemného překvapení.

Třetí muž se dlouhým skokem dostal přes bezvládného spolubojovníka. Dopadl a plynule se sklonil nízko k zemi, takže mu tyč neškodně prolétla nad hlavou. V ruce už měl připravený dlouhý nůž, jímž bez váhání bodl.

Andrés se těsně stihl pootočit bokem, takže se ostří svezlo po tuhé kůži kabátu. Velrybář uskočil. Útočník se hnal za ním, ale klopýt o část potrubí, které se táhlo přes plošinu. Andrés se naopak překážce vyhnul zcela instinktivně, byl zvyklý ji překračovat každý den.

Rychle se stáhl za masivní kovový panel. Uvědomil si, že promarnil příležitost k útoku. Sice mu na tomto místě scházela prostora k rozmachu do strany, ale tyčí se dalo bodnout nebo udeřit shora.

Nečekal a doběhl ke svislému žebříku, který vedl do vyšší úrovně továrny, byl zavěšený na ocelových lankách a nebyl příliš dlouhý, takže nehrozilo, že se na něm Andrés stane snadným terčem pro střelbu.

Velrybář hodil po pronásledovateli tyč a vrhl se nahoru.

Sotva se vysoukal na další plošinu, hmátl po údržbářském šroubováku, který tam byl kvůli nezbytnému průběžnému utahování ocelového zobanu, v němž vězelo lanko spojující oba konce žebříku a držící jej na místě.

Bylo slyšet drnění, jak nepřítel šplhal vzhůru. Andrés zručně otočil šroubovákem proti obvyklému směru.

Ocelové lanko se uvolnilo a celý žebřík se s rachotem zřítíl. Když Andrés opatrně vyhlédl, viděl, že jeho protivník leží dole a nehýbe se, podobný rozbité černé loutce. Žebřík spadl přímo na nešťastníka a zpřerážel mu kosti, pravděpodobně i páteř.

Andrés slezl jinudy dolů, třásl se vlivem adrenalinu. *Právě jsem nejspíš zabil tři lidi!* Měl z toho zvláštní, neosobní dojem. Černé masky ničím nepřipomínaly lidské tváře. Přesto mu trnuly ruce ze vzpomínky na pocit, kdy jednoho z nepřátel zasáhl tyčí.

Náhle ho přimrazilo na místě hlasité zvolání:

„Policie! Ani hnout!“

Andrés pomalu zvedl ruce nad hlavu. *Sakra!*

*

„Co jste tam vůbec dělal, člověče?“ Inspektor Dagfinns se podezřívavě díval na zatčeného.

„Ti tři mě napadli na ulici, tak jsem utíkal do továrny, kde to znám,“ odtušil Andrés, který jinak nehybně seděl za mřížemi v cele. „Nechtěl jsem je zabít, ale vypadali dost odhodlaní mě sprovodit ze světa. Nevím, co jsou zač, v životě jsem je neviděl, netuším, kdo by proti mně mohl něco mít.“

„To už ve vaší výpovědi je a věřím, že jste to opakoval mnohokrát.“ Holohlavý se zamračil. „A víte co? Já si myslím, že kecáte. Že vás někdo chce mrtvého a vy víte proč.“

„Proč by si někdo měl přát mou smrt?“

„Protože něco víte. Něco o tom, proč uhynuly velryby.“ Dagfinnsovi bylo jasné, že je to střelba od boku. Ale kratičké zachvění, které postřehl v Andrésově tváři, mu prozradilo, že se jeho úvahy neubírají špatným směrem.

Oba muži se chvíli navzájem měřili pohledem.

„Myslím, že velryby někdo otrávil. Že to nebyla nehoda,“ pronesl Andrés nakonec. „Někdo to udělal, někdo schopný. Kdyby se ti tři v továrně líp vyznali, měl jsem už díru v hlavě.“

„Máte nějaké důkazy? Protože nevěřím, že by na vás někdo posílal vrahy jenom pro nějakou vaši domněnku.“

Andrés pomalu sáhl do kabátu a vytáhl balíček, který mu zatýkající nechali v domnění, že jde o kus tuku k jídlu, jaký s sebou mnozí běžně nosili.

„Všechny velryby mají dvojitý filtr, přes který odtéká vyčerpaný živý roztok. Cílem je, aby s sebou roztok neodnášel tuk. V továrně je ale jedna velryba, kde první filtr nefunguje úplně dobře a v druhém se tuk docela usazuje. Výsledkem je tenhle kousek, který neprošel zmražením, když byla vyhlášena pohotovost. Stopy po nákaze, která propukla a rozvíjela se v malém vzorku, jsou snadno viditelné, na rozdíl od masy tuku.“ Rozbalil kůži. „Tyhle skvrny nevypadají jako hnití následkem špatné čistoty nádrže. Tohle navíc postupovalo hodně rychle. Krom toho v nitru velryb jsou kotouče s napjatými vlákny, jež vytvářejí

strukturu tuku. Jednotlivé kotouče jsou od sebe izolovány pro případ, že by některý při výměně nebyl dostatečně dobře vyčištěný. Aby onemocněla celá velryba je nepravděpodobné. Aby onemocněly všechny najednou?“

„Proč jste to neřekl dřív?“ zavrčel Dagfinns. Cítil, že mu Andrés věří. A také měl na paměti, že ty tři mrtvé nikdo nezná a nepostrádá. Podle všeho vůbec nebyli z Hvalurströndu.

„Protože jsem si myslel, že mi nikdo nebude věřit, že to smetete ze stolu. Vrchní komisař tomu nevěří vůbec. Doufal jsem, že se mi něco podaří zjistit. Že to zvládnu sám. Jenže...“

„Jenže jste zjistil, že to sám zvládnout nemůžete?“

Andrés svěsil hlavu:

„Udělám všechno, abyste chytili toho, kdo to způsobil. Ale potřeboval bych se odtud dostat.“

„To půjde setsakra těžko. Máte na krku trojnásobné zabití a vstup do objektu uzavřeného policií,“ povzdychl si inspektor.

„Já vím.“

Dagfinns urputně přemýšlel. *Mohl by Hvalursson ten zčernalý vzorek podstrčit, aby odvrátil podezření od dělníků, kteří zanedbali čištění nádrží? Možná. Jenže Grímnisson určitě podnikne nějaké vlastní vyšetřování, má přece celé nádrže. Dobrá, nedá se na nich nic poznat takhle snadno, jenže podvod by se provalil.* Přejel si dlaní přes oholenou hlavu. *Podle mě ví Andrés ještě o něco víc, než mi říká. Ale mám možnost to z něj vypáčit. Já ho s sebou pro další vyšetřování chci, chci ho mít po ruce, ne v cele. Co já vím o velrybách? Nic! Většina ostatních velrybářů se se mnou nebude chtít bavit, protože jsem policajt. Myslí si, že je policie chce očernit před Grímnissonem.* Upíral pohled na podivné černé skvrny rozpité v kousku tuku. *Jenže Arisson by sotva přistoupil na tuhle divokou historku. Je mužem důkazů a faktů, ne nepodložených spekulací založených na špatném pocitu nebo intuici.*

„Uvidíme, co se dá dělat,“ zamumlal nakonec.

„Mohl byste zařídit, aby zprávu o mém zatčení dostala jedna osoba?“ zeptal se velrybář tiše.

„Jistě. Komu mám dát vědět?“

Andrés rychle uvažoval. *Lara se to musí dozvědět. Ale jak na ni zároveň zbytečně neupozornit? A jak zařídit, aby měla nějakou oporu, když s ní nemůžu být?*

Odkašlal si:

„Pállsi. Pállsi z Modrého plamene.“

*

Vůz vrchního komisaře se zarachocením zastavil před domem. Byl podvečer, necelých čtyřadvacet hodin po uzavření provozu jedna.

„Pane Arissone.“ Lara stála v závětrří zdobené fasády, takže si mohla shrnout šál z dolní části obličeje, aby jí bylo rozumět. Naznačila pukrle, jak byla zvyklá z dětství. „Nežebrám o peníze, jen o minutu vašeho času. Prosím, vyslechněte mne.“

„Buď stručná,“ vyzval ji stroze.

„Můj manžel, Andrés Hvalursson, je momentálně ve vazbě. Nemá prostředky na právníka a kvůli zadržení ani nemůže získat důkazy o své nevině. Krom toho zanechává svou rodinu bez prostředků k obživě.“ Dokázala promluvit, aniž by se jí zachvěl hlas, bez odmlky nebo zajíknutí.

„Můžeš za něj složit kauci,“ opáčil vrchní komisař chladně, ale v jeho očích postřehla jisté zaujetí. „Potřebuju záruku, že nikam neuteče.“

„Musí vám být zřejmé, že nemáme dost peněz.“ Pohlédla mu do tváře. Nechtěla před ním stát shrbená jako žebrák. Takových už nepochybně viděl dost. „Ale nemáme ani dost peněz na to, abychom opustili město. Nemáme, kam bychom šli. Prosím vás za svého muže, ale neprosím o plané milosrdenství – žádám jen o možnost, aby mohl uživit svou rodinu a očistit svoje jméno.“

„Mluvíš hezky,“ přivřel oči. „Až moc hezky na holku z doků. A to bezděčné pukrle vypadalo velmi přirozeně. Jak se jmenuješ?“

„Lara Hvalursdóttir.“ Sklonila hlavu, protože teď už jeho pohled neunesla.

„Hvalursdóttir,“ opakoval po ní zamyšleně. Dcera velryb. Příjmení, které ve Hvalurströndu přijímali všichni, kdo se zřekli svých rodičů, nebo byli svými rodinami vyděděni. Ve městě takových bylo nepočítaně.

Lara myslela na Andrése. Měl stejné jméno, Hvalursson. Syn velryb. Ale ne proto, že byli s Larou svoji. *Malá Svana už se jmenuje po něm... Svana totiž má otce, který se k ní hlásí.*

Lara sebou trhla, když ji Arisson vzal za zápěstí a stáhl jí rukavici.

„S takovýma rukama můžeš spíš hrát na klavír než manuálně pracovat,“ podotkl.

„Umím hrát na klavír,“ řekla tiše. „Jen jsem už dlouho, dlouho nehrála.“ *S Pállsi jsme jako malé musely chodit na hodiny klavíru. Učily jsme se skladby pro čtyři ruce a pořád jsme se přitom poštuchovaly a praly. O svátcích jsme vždycky měly vystupovat pro širokou rodinu a nesnášely jsme to.*

Vrchní komisař si prohlížel její dlaň, jako by z ní četl budoucnost – nebo minulost.

„Dobrá,“ prohlásil nakonec. „Jsem ochoten tvého muže propustit z vazby, pokud zůstaneš v mém domě ty sama jako záruka. Jako živoucí kauce. Záleží na tobě. Ber nebo nech tak.“

Lara strnula. Pak si vzpomněla na hrozivé cvaknutí vystřelovacího nože. A na Andrése, který tráví čas v zadržovací cele, naprosto bezbranný. *Arisson ho může držet dva týdny. I kdyby nakonec nebylo vzneseno žádné obvinění – za tu dobu už může být Andrés desetkrát mrtvý!*

„Souhlasím.“

*

„Laro!“ Andrés se přitáhl k mříži. „Co tady proboha děláš? Nestalo se ti nic?“

Sundala si rukavice a natáhla k němu dlaně:

„Ne, ne, nic.“ Na chvíli se opřela čelem o chladný kov. „Inspektor dostal svolení tě pustit.“

„Jak se mu to povedlo?“

„Mně ne,“ ozval se Dagfinns, který si převzal klíče a přišel Andrése propustit osobně. „Byla to vaše žena, kdo přemluvil vrchního komisaře a ubezpečil ho, že se nehodláte sebrat a utéct z města.“

Se zarachocením odemkl mříž a velrybář objal svou manželku.

„Svana je u Pállsi, ničeho se neboj,“ zašeptala Lara rychle. „Ale někdo na tebe poslal přinejmenším jednoho přístavního pobudu. Nevracej se k nám domů.“

„Nemůžu tě nechat samotnou.“ Andrés se trochu odtáhl, v obličejí jako by zpopelavěl. Z těch tří tichých vět si domyslel dost. *Nejen, že někdo zkusil zabít mě – ale pokusil se vztáhnout ruku na moji rodinu.*

„Budu v bezpečí. Vrchní komisař si vyžádal mou přítomnost jako záruku, že neopustíš Hvalurströnd.“ Podívala se mu do očí, jak nejpevněji dokázala.

„Cože? Laro...?“

„Dokud je ten, po kom pátráte, na svobodě, může si najímat vrahy na kohokoli se mu zachce. Teď už se dá jenom pokračovat dál. Nebo se pletu?“ obrátila se na inspektora.

„Nerad to říkám, Hvalurssone, ale vaše žena má pravdu,“ pokrčil Dagfinns rameny. „A já vás radši budu mít s sebou, než abyste seděl za mřížema.“

A Andrés si uvědomil, že Lara a Pállsi si už zjevně daly ledacos dohromady. *Řekla jim něco Svana?*

„Venku na mě čeká vůz.“ Lara políbila svého muže, dlouze, zoufale a vášnivě. „Vrať se mi v pořádku. Hlavně se mi vrať v pořádku.“

*

Lara zůstala stát vedle klavíru, nejspíše na něj zahrála pár tónů. V dlouhých šatech s korzetem se cítila zvláště. Ne nepatřičně, ale jako mladá dívka, ne jako dospělá žena.

„Sluší ti. Padnou ti,“ ozval se vrchní komisař Arisson, který seděl na pohovce a upíjel brandy.

Nepadnou, pomyslela si Lara. Ale sotva jsem mohla odmítnout požadavek, ať tady nechodím ve svých odrbaných svršcích. I když tyhle šaty jsou určené pro ženu s úplně jinou postavou. Jen tu skutečnost dokážu zamaskovat.

„Děkuji,“ obrátila se k němu a společensky se usmála.

Odložil sklenici a přistoupil blíž.

„Jsi skutečně zvláštní stvoření.“ Chytil ji za paži a přitáhl k sobě. Lara se pokusila vyprostit, ale nebyla dost silná.

Strhl ji na pohovku a zaklekl. Lara instinktivně vykřikla a vzepřela se, ale snadno ji znehybnil.

Proč si to sama dělám horší? uvědomila si vzápětí. Možná jsem chvíli doufala, že Arissonovi jde o něco jiného – doufala jsem, ale nevěřila jsem tomu. Kývla jsem na jeho podmínky. Bylo zřejmé, jak to dopadne. Přistoupila jsem na tenhle obchod.

Když jí rty lehce přešel po šiji a po spánku, zvláčněla mu v náručí. Zavřela oči a přestala se bránit jeho dotekům.

Arisson se zarazil. Jemně jí spočinul rukou na klíční kosti, pak jí zaťal prsty do kůže.

Lara se zajíkla bolestí a trhla sebou. *Co...?*

Pomalou se zvedl a pustil ji. Lara vstala a zmateně ucouvla ke dveřím.

„Hlavní vchod není zamčený,“ sdělil jí Arisson trochu chraptivým hlasem.

Ještě o dva kroky ustoupila. *Proč mi něco takového říká? Snažila se vzpamatovat a soustředit se. Protože když uteču, tak bude mít důvod nechat Andrése znova zavřít?*

Myšlenky se jí rozbíhaly. *Andrés je někde venku ve vichřici a někdo mu usiluje o život. Potřebuje, aby mu inspektor Dagfinns pomáhal, ne aby ho lovil. Polkla. Venku ve vichřici... Moje oblečení. V tom, co mám na sobě, nemůžu vyjít ven. Kabáty a masky ukládá komorník do šatny, která je zamčená. Arisson je jenom zvědavý, jestli mi to už došlo. Zvědavý, jestli se pokusím utéct. Hraje si se mnou. Ta hra ho přestala bavit, jakmile jsem se přestala bránit – jenže co bude schopen udělat, abych pro něj zase začala být zábavná?*

*

„Ověřil jsem si pár drobností od pana Grímnissona,“ začal Dagfinns a pozorně sledoval Andrésův napjatý výraz plný očekávání. „A nemám dobré zprávy.“

Nežřízeně časná ranní hodina nijak nebránila inspektorovi být zcela soustředěný. Obzvlášť, když si mohl zapálit.

„Co se děje?“ chtěl vědět velrybář.

„Pan továrník nechal prozkoumat zmrazený tuk. Pokud v něm ale byl nějaký jed, chladem se rozložil a ve tkáni už po něm není ani památky. Váš zachráněný kousek sice přítomnost otravy dokazuje, ale v takhle pokročilém stavu rozpadu vzorku už se nedá poznat, co to pořídně bylo, nebo jestli a jak by bylo možné zmrazené velryby vyléčit.“

„Zachrání alespoň nějaký tuk? Řekli vám něco?“

„Řekli. Ale jsem bohužel vázán mlčením.“

Andrés si pro změnu podle inspektorova pohledu domyslel, jak malé si může dělat naděje. *Tohle bude konec Hvalurströndu. Konec nás všech.*

„Hvalurssone, ksakru, co mají všechny velryby společného, aby se nakazily zároveň?“ vrčel Dagfinns.

„Živiny,“ zamumlal velrybář. „Hádám, že někdo otrávil živný roztok.“

„Potom vážně nechápu, proč Grímnisson nenažene svoje lidi, ať zkontrolujou právě ten, pokud chce získat informace o tom jedu!“

„Protože nakažený roztok už dávno prošel velrybami, přes filtry a do

recyklace. Už v něm nic není. Potřeboval by vzorek odebraný v době, kdy se všechno zdálo v pořádku,“ vysvětloval Andrés. Najednou strnul. Ještě chvíli zvažoval, jestli má mluvit nebo mlčet. Vzápětí si připomněl, co všechno je v sázce. „A já možná vím, kde takový vzorek sehnat! Mám jen jednu podmínku. Že když vám k němu pomůžu, nebude za to vůči mně vzneseno žádné obvinění.“

„Mluvte, máte moje slovo, že vás za to nikdo popotahovat nebude! Honem, člověče!“

„Někteří velrybáři nenápadně, průběžně, po malých množstvích, poupuštějí živný roztok dřív, než doputuje do nádrží. Pak ho pašují z továrny ven.“

„Na co jim proboha je?“ nechápal inspektor.

„Jsou v něm cukry. Dá se z něj pálit kořalka.“

Dagfinns vytřeštil oči.

„Většina z nás je velmi chudá. Kdyby měl živný roztok pro lidské tělo příznivější složení, mnozí by nenápadně upíjeli přímo ten,“ konstatoval Andrés. „Není divu, že se snaží usnadnit si svůj úděl pitím. A přilepšit si prodejem té brečky ostatním, méně šikovným nebo odvážným.“ Snažil se, aby nebylo znát, nakolik se za svou chudobu sám stydí. *Lara měla všechno! Odešla z domova, odešla z rodného města, odjela se mnou, aby tu živořila jako žena velrybáře. Bože, jak to vůbec může snést?*

„Kde ten roztok potom skončí? Víš, kde je palírna?“ chtěl vědět Dagfinns. Uvědomoval si, že si musejí zatraceně pospíšet, protože z pálenky už se toho příliš mnoho zjistit nedá.

„Pokud se jim povedlo roztok po vyhlášení poplachu dostat z továrny, tak nevím, kde je,“ zavrtěl hlavou Andrés. „Ale vím, kdo to určitě ví. Geirröd Jötunsson.“

*

Lara se probrala z zhraného, neklidného spánku a rozsvítila zdobenou lampu na nočním stolku. V jejím světle zjistila, že dveře jejího pokoje jsou stále bezpečně zamčené a klíč vězí zevnitř v zámku. A také, že je kolem šesté hodiny ráno – přinejmenším podle drahocenných hodin zkrášlených miniaturními malbami neznámých ryb chrlících vodu otvorem v hlavě.

Vstala a oblékla se. Jak přecházela bosa sem a tam, uvědomila si, co jí připadá divné. *Podlaha. Nestudí.*

Chvíli přešlapovala na místě. *Proboha, tohle musí být vytápěné ze-
spodu. Nezřízený přepych. Neskutečné plýtvání. Takový luxus jsme
s Pállsi neměly ani doma u rodičů.*

Rychle se obula a vyšla na chodbu. Tu a tam se pohybovalo služeb-
nictvo a svítily lampy. Když vyhlédla na ulici, spatřila vrchního komi-
saře, jak právě nastupuje do vozu a odjíždí. Na další spánek neměla ani
pomyšlení.

Brzy zjistila, že služebnictvo se sice ochotně stará o její pohodlí –
především co se týče přípravy snídaně – ale jinak s ní nikdo nepromluví
slova.

Bloudila po domě a cítila, jak na ni padá čím dál tím silnější úzkost.
*Arisson to vymyslel chytrě. Izolace a strach. Zároveň nehrozí, že bych
dokázala získat sympatie a najít oporu u kohokoli v domě, uvědomila
si. Arissonovi nestačí se mnou spát. Chce mi způsobit bolest. Když se
nebudu bránit, bude hledat cestu, jak mou odevzdanost zlomit. Touží mě
přemoci, ne si mě koupit.*

Nakonec vystoupala do nejvyššího, třetího patra – nikdo ji nezastavil.
Co je tohle za divnou hru na třináctou komnatu? Jenom chybí ten zákaz.

Procházela jednotlivými pokoji, udržovanými, ale zjevně neobýva-
nými. Před posledními, těžkými vyřezávanými dveřmi krátce zaváhala.
Pak stiskla kliku.

Zvedla lampu, kterou si svítila. *Pracovna Arissonova pracovna. Proč
je tak neprakticky daleko ode všech užívaných místností? Vzápětí světlo
málem upustila.*

Nad masivním pracovním stolem visel obraz mladé dívky s tmavými
vlasy střiženými nakrátko, jak bylo před časem v módě u slečen
z vyšších vrstev. Na sobě měla tytéž šaty, do nichž Arisson oblékl Laru.

*Nejsem jí vůbec podobná, ani v nejmenším, postřehla Lara. To už by
se jí víc podobala Pállsi, kdyby si ustříhla a narovнала vlasy.*

Lara pomalu přešla ke stolu, zdálo se jí, že obraz ji sleduje strnulým,
melancholickým pohledem. *Ve městě se vypráví, že Gaunt Arisson měl
krásnou mladou ženu, která před lety zemřela při porodu. A taky se
šeptá, nakolik to Arissona změnilo.*

Světlovláska se ještě ohlédla ke dveřím, a pak se pokusila, jednu po
druhé, otevřít zásuvky ve stole. *Zamčené. Všechny. Takže tady je dost
možná třináctá komnata. Jen od ní musím získat klíče.*

Do tmy se neslo večerní odbíjení městských vězňích hodin, které bylo potřeba neustále promazávat, aby nezamrzly. Inspektor a velrybář se vlekli městem a začínali přemýšlet, jestli se Geirröd nezměnil v přízrak. Protože najednou vůbec nebylo jednoduché ho najít nebo se na něj doptat.

Zároveň s posledními údery hodin se temnou uličkou rozlehly dva výstřely, těsně následované třetím. Dagfinns a Andrés vyrazili. Během další vteřiny se kus před nimi rozlétly dveře domu, z nich vyběhly tři postavy v černých kabátech.

Dagfinns jednou rukou tasil služební pistoli, druhou si trochu shrnul šálu ze spodní části obličeje.

„Policie! Stůjte!“ zařval, aniž očekával jakoukoli reakci. Vyřítit se za prchajícími stíny.

Andrés vtrhl do domu.

V předsíni, na špinavé podlaze, ležel Geirröd Jötunsson v rychle se rozlévající kaluži krve. Příchozí se k opilci rychle sklonil. Hromotluk měl v hrudi tři průstřely.

„Do hajzlu! Neumírej!“ vykřikl velrybář, sotva si strhl šátek a snažil se jím a svými rukavicemi zastavit krvácení. Věděl, že je to zbytečné, přesto se snažil.

„Andrésí?“ vychrchlal ze sebe Jötunsson a zamrkal. „Ty hovado, co tady děláš?“

Velrybář vytřeštil oči. *Tři průstřely!*

„Kde máš živnej roztok na kořalku! Potřebujeme poslední várku!“

„No už je z něj skvělej chlast, chceš?“ sípal zraněný.

Andrés myslel, že vyletí z kůže.

„Kdo tady byl! Kdo ti tohle udělal?“ Málem Geirrödem zatřásl. „Mluv!“

„Nevim, nejsou odsad. Viděl jsem jim do ksichtu, když se mnou mluvili. Ale podle držky a podle řeči nejsou zdejší. Chtěli tip... tip na někoho v továrně... kdo kurevsky nenávidí Grímnissona... Zaplatili mi...“

„Koho jsi jim poradil?“

„Albericha...“ Silák se zakuckal a ztichl.

„Koho?! Koho?!“ řval na něj Andrés. „Ksakru!“ Velrybář se s trhnutím otočil a sáhl po noži, když mu za zády vrzly dveře. Ale na prahu stál jen Dagfinns.

„Jsou v prachu, svině,“ odplivl si. Pak zaklel při pohledu na Jötunsona, stáhl si rukavici a pokusil se mu nahmátnout tep na krku. „Ten parchant pořád ještě žije,“ konstatoval vzápětí nevěřicně.

„Dlouho nebude, má v sobě tři díry.“ Andrés měl kabát po lokty od krve.

„Zkusíme ho dostat do špitálu! Ale rychle!“

*

Když večer Lara sešla do přízemí, Arisson už tam seděl se sklenicí brandy a otevřenou knihou, již vzápětí odložil. Venku řádila bouře, takže Lara ani neslyšela přijíždět vůz.

„Doufám, že ses nenudila,“ prohodil vrchní komisař nenuceně. „Moje služebnictvo je poněkud nespolečenské.“

„V žádném případě,“ ujistila ho. *Prohnilá zrůdo*, dodala v duchu.

„Nechal jsem ve vši tichosti uklidit mrtvolu přístavního pobudy, co se našla u tebe v kuchyni,“ pokračoval, jako by mluvil o počasí. „Doufám, že to nevadí?“

„Ne,“ hlesla. *Musím se bránit. Jinak... to bude eskalovat.*

„Nechceš se napít?“ navrhl.

„Ne, děkuji. Nehodí se to.“

„Proč ne?“ Vstal a vtiskl jí sklenici, obemkl její ruku svou dlaní. Snažila se odtáhnout.

„Napij se, bude ti líp, věř mi.“ Usmíval se.

„Ne.“

Sílou pozvedl sklenici k jejím rtům, ale Lara se zasmívala tak divoce, že mu sklenka vyklouzla a s třesknutím se rozskočila na zemi.

Arisson jako by to ani nevnímal.

Prudce Laru obrátil zády k sobě a přitiskl ke zdi. Cítila, jak se o ni celým tělem opírá.

Shrnuł jí vlasy na stranu a začal ji líbat zezadu na krk. Zatoužila se mu vytrhnout a vyškrábat mu oči. Povedlo se jí jen trochu otočit hlavu.

Přes opěradlo židle zahlédla přehozený Arissonův opasek se zdobenou šavlí a dýkou, jeden z odznaků jeho úřadu. *Na dosah ruky*, uvědomila si. *Je to otázka příležitosti. Jen musím odvést jeho pozornost. A pak... Přes kabátec a hedvábnou košili čepel projde hladce. Nemusela bych dál hrát podle jeho pravidel.*

„Proč jste mi nepříkázal ostříhat si vlasy?“ zeptala se, hlas jí trochu přeskakoval.

„Protože dlouhé vlasy jsou jediný neúčelný přepych, který si ve své bídě můžeš dovolit,“ odpověděl. Jeho stisk povolil.

Obrátila se k němu čelem, snažila se nezalétnout pohledem k dýce.

„Dobrou noc, Laro Hvalursdóttir.“ Pokývl a vydal se ke schodům.

Obě zbraně tady prostě nechal. Lara se snažila uklidnit. *Nevěří, že bych byla schopna zabít člověka? Nebo se mu tolik chce umřít? Kousla se do rtu. Je to jen součást hry? Nakolik bych si pomohla, kdyby se mi povedlo sprovodit ho ze světa? Můžu si v tuhle chvíli dovolit skončit byt jen podezřelá z vraždy vrchního komisaře?*

V náhlém hnutí mysli sebrala ze stolu knihu, která zůstala nedbale otevřená. *Historické poznámky k dílu Giacoma Pucciniho. Zejména k opeře Tosca. V níž je šéf tajné policie, baron Scarpia, zavražděn hlavní hrdinkou, jejíž tělo chtěl získat násilím a vydíráním – a ona sama se pak vrhne z hradeb. Skvěle. Navíc... samotný příběh tady nikde není. Náhoda? Anebo chce Arisson zjistit, nakolik jsem skutečně vzdělaná – protože nikdo z nižších vrstev takovou znalost prostě nemá.*

Na chvíli složila obličej do dlaní.

Dobrá. Uvidíme, jestli Arissona dokážu obehrát.

Sebrala dýku a vydala se nahoru po schodech. Jak doufala, pod prahem pracovny ve třetím patře se mihotalo světlo.

*

„Alberich... Kdo je ksakru Alberich?“ Dagfinns si pohrával s cigaretou, ale v hale špitálu se neodvažoval si zapálit. Krom toho už mu zbývala poslední cigareta, v Hvalurströndu vzácné zboží.

Záviděl Andrésovi, který byl zřejmě nekuřák. Nehulí, nechlastá, zjevně tvrdě maká a nejspíš ani nekrade! Nebo ne moc. Ten chlap je bílá vrána!

„Nemám tušení. Nevybavuju si žádného velrybáře toho jména,“ pokrčil rameny Hvalursson.

„Je to někdo, kdo nenávidí našeho drahého pana továrníka.“

„Jenže to nejspíš není nic, co by se veřejně vědělo. Tahle,“ Andrés se přistihl, že málem řekl „strašidla“, „tíhle v černém nejsou odtud. Potřebovali spolupráci někoho uvnitř v továrně, ale sami nebyli schopni zjistit, na koho má smysl se obrátit. O Geirrodovi se ví, že skončil na dlažbě pro opilství, byla slušná šance, že ochotně poradí. Ale proč ho pak zabíjet?“

„Protože přišel do Modrého plamene a rozhazoval prachy, co mu dali za to, že bude držet hubu,“ ušklíbl se inspektor. „Necháme ho tu